

DÜNYA MÜSLÜMAN GENÇLİK ZİRVESİ VE FUARI

Güç ve Adalet İnşası için
Gençlik Stratejisi

DÜNYA İSLAM FORUMU
dunyaislamforumu.org

Organisation of Islamic Cooperation
oic-oci.org

INTERNATIONAL UNIVERSITY OF AFRICA
iua.edu.sd

TURKISH AIRLINES

KATKILARIYLA
WITH CONTRIBUTION

DÜNYA MÜSLÜMAN GENÇLİK ZİRVESİ VE FUARI 2017

[GÜÇ 2017] HARTUM DEKLARASYONU

(TASLAK)

Dünya Müslüman Gençlik Zirvesi ve Fuarı [GÜÇ 2017]; İslam İşbirliği Teşkilatı'nın katkılarıyla, Dünya İslam Forumu (DİF) ve Uluslararası Afrika Üniversitesi (IUA) tarafından, Türk Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi (TASAM) ve Türkiye merkezli gençlik STK'larından oluşan Ulusal Komite'nin yanı sıra İslam ülkelerinden çok sayıda ülke ile sivil toplum örgütünün işbirliği ile 07-09 Nisan 2017 tarihinde Sudan'ın başkenti Hartum'da gerçekleştirilmiştir. GÜÇ 2017'ye Avustralya, Kuzey Amerika ve Güney Amerika, Asya ve Avrupa ülkeleri dâhil olmak üzere pek çok ülkeden katılım sağlanmıştır. Samimi bir ortamda, ağırlıklı olarak genç katılımcılar tarafından gerçekleştirilen etkinlikler çerçevesinde son derece verimli bir Zirve ve Fuar gerçekleştirilmiştir.

Yedi binden fazla kişinin katılımı ile ilk kez Sudan'ın ev sahipliğinde düzenlenen ve Sudan Devlet Başkanı Temsilcisi, Bakanlar, Parlamenterler, İslam İşbirliği Teşkilatı Kurumları Temsilcileri gibi saygın isimlerin teşrif ettiği Zirve'ye; pek çok farklı ülkeden Kamu, STK, özel sektör, diplomatik misyonlar, düşünce kuruluşları, uluslararası entegrasyonlar, gözlemci kuruluşlar ve medya temsilcileri ile akademisyenler, araştırmacılar, uzmanlar, yazarlar, sanatçılar, sporcular gibi dünyada öne çıkan güçlü ve ünlü Müslüman gençler de katılmışlardır.

Dünya İslam Forumu ve Uluslararası Afrika Üniversitesi başta olmak üzere katkı veren tüm ulusal ve uluslararası aktörler bu tarihî başlangıç için şimdi ve gelecekte şükranla anılacaktır.

Küresel ölçekte ilk defa gerçekleştirilen Zirve'nin; iddialı ve başarılı Müslüman gençleri, entelektüelleri, düşünürleri, kanat önderlerini ve gençlik odaklı STK'lar ile düşünce kuruluşlarını bir araya getirerek, deneyim ve fikirlerini paylaştıkları başlıca platform olarak kurumsallaşması için tespit, kanaat ve öneriler;

1. Küresel eğilimlere bakıldığında mikro-milliyetçi akımlar tüm ülkelerin ulusal bütünlüğü için ciddi tehdit oluşturmakta, ekonomik, askerî ve siyasi yetersizlikler devletleri bölgesel entegrasyon süreçlerine zorlamakta, teknolojik ve stratejik gelişmeler orta ve uzun vadeli stratejiler için öngörülebilirliği ortadan kaldırmaktadır. Küresel ekonomide günümüze kadar devam eden "üretim-tüketim-büyüme" formülü işlevselliğini kaybetmiştir. Neoliberalizmin sürekli refah artışı ve sınırsız özgürlük vaatlerinin gerçekleştirilemez olduğu ortaya çıkmıştır.

Küresel düzeyde kaynak ve paylaşım krizi İslam ülkelerini büyük meydan okumalarla karşı karşıya bırakmıştır. Su, enerji ve gıda krizleri kapıdadır. Sosyal medya, "Endüstri 4,0", "Society 5,0" ve yumuşak/akıllı güç gibi kavramlarla ifade edilen teknolojik, siyasi, askerî ve toplumsal gelişmeler devlet doğasını değiştirmekte ve devletin elindeki geleneksel kontrol ve yönlendirme araçlarını işlevsiz hâle getirmektedir. İslam dünyası devlet aygıtını yeni ortaya çıkan koşullara hızla uyarlamak ve bunu yaparken de toplumsal, siyasi ve diplomatik projeleri; liyakat, fikrî ehliyet, kesintisiz yenilenme, bütünleşme, işbirliği ve dayanışma ilkeleri çerçevesinde gözden geçirmek durumundadır.

2. Arap Baharı süreci ile başlayan karmaşada her ülke kendi önceliklerini gerçekleştirmenin peşine düşmüş, orta ve uzun vadeli stratejiler geliştirme kabiliyetini kaybetmiş, ekonomik ya da siyasi gerekçesi olmayan temelsiz rekabet ortamı derinleşmiştir. Temelsiz rekabetin siyasi ve ekonomik çıkar muhasebesi ile karşılıklı bağımlılık inşası yoluyla ve üstünlüğün sadece takvaya ait olması bilinciyle yapıcı rekabete dönüştürülmesi ve Bölge’de istikrarın bir an önce sağlanması gerekmektedir.
3. İslam’da gerçek ve mutlak güç sadece yaratıcıya aittir. Görece güce sahip olan bir kişi bunun bilinciyle hareket etmek zorundadır. Meşru yoldan edinilmeyen güçle adalet tesis edilemez. Öte yandan, yeterince güçlü olmayan aktörlerin adaleti gerçekleştirmesinden de söz edilemez. Kendi medeniyetimizin iyi bir şekilde temsil edilmesi, güç ve adalet arasındaki dengenin doğru bir şekilde kurulmasından geçmektedir.
4. Benzer bir şekilde adalet ve özgürlük kavramları da birbiriyle yakından ilişkilidir. Adalet sorumluluk gerektirir ve başkalarının özgürlüğünün ihlaline manidir. Buna karşılık özgür olmayanın adil olması düşünülemez. Bu nedenle, gençlerin eğitiminde iradelerinin sınırlandırılmamasına, ergenlik çağından itibaren yetki ve sorumluluk dengesine azami özen gösterilmelidir.
5. İslam ülkelerinin mevcut sınırları büyük ölçüde sömürgeci güçler tarafından belirlenmiştir. İslam ülkeleri arasındaki ilişkiler de büyük güç politikalarının gölgesinde kalmış ve halklar birbirine yabancılaşmıştır. Dil ve renk farklılıklarını tanışma vasıtası olarak kullanarak farklı ülkelerde yaşayan Müslümanlar arasındaki tanışıklığın artırılması için öğrenci değişimi, ticaret, turizm gibi araçlar kullanılmalı, tanışıklık artırılmalıdır.
6. 26 yaş altı nüfus oranı % 56 ve dolayısıyla genç nüfus oranı yüksek olan İslam ülkeleri arasındaki tanışıklığın ve etkileşimin artmasında genç nüfus özellikle önemlidir. Kendi değerlerine sahip çıkan, haksızlığa rıza göstermeyen, özgüveni yüksek, bilim ve sanatta tek boyutlu indirgemecilikten kurtulmuş, kainatı zaman ve mekan boyutları ile bütünlük içinde değerlendirebilen, diğer insanlara tepeden bakmayan, barış içinde bir arada yaşamayı ilke edinmiş bir gençlik sadece İslam dünyası için değil, tüm dünyanın geleceğine ciddi olumlu katkılar sağlayacaktır.
7. Gençlik; iki zaaf (çocukluk ve yaşlılık) arasında bir kuvvet dönemidir. Bununla birlikte deneyim eksikliği, duygusal yoğunluk, heyecan gibi faktörler yanında algı ve beklenti yönetimi gibi dışsal faktörler de gençlerin sahip oldukları gücü doğru bir şekilde kullanmaları önünde ciddi bir engel teşkil etmektedir. İslam ülkeleri gençliğin eğitilmesi, beklentilerin ve algıların doğru yönetilmesi yönünde etkin politikalar geliştirmek durumundadır.
8. Gençlerin güç ve adalet dengesi ile deneyimlerini geliştirmelerinde sivil toplum örgütleri tarafından oluşturulan sosyal ortamlar hayati ehemmiyete sahiptir. Gençlik için sağlıklı ortamlar oluşturulması noktasında ülkelerinin bütünlüğü ve geleceği için çaba gösteren STK’ların rolü tartışmasızdır.

9. Sosyal medya, gençliği toplumdan koparmakta ve geleneksel sosyal mekanları, etkileşimi ve iletişimi ortadan kaldırmakta, kültürel tek-tipleşmeye yol açmaktadır. Aslında sosyal medya bir araçtır. Psikoloji, sosyoloji, tüketim alanlarında istatistikler ve haritalar çıkarma, bu çerçevede beklenti/algı yönetimi stratejileri geliştirme gibi konularda doğru amaçlar için kullanılabilir. NATO'nun yeni güvenlik konseptinin merkezi olan "stratejik iletişim" kavramı sosyal medya ile neler yapılabileceği konusunda yol göstericidir.
10. Kendi ülkesini ve halkını sevemeyen kişilerin daha geniş bir dünya ile sağlıklı bağlantı kurma olasılıkları düşüktür. Bu nedenle gençlerin aile ve akrabalık bağlarının güçlendirilmesi kadar, vatanseverlik ve ülkelerine bağlılık duygularının da geliştirilmesi gerekir.
11. Müslümanlar kendi toplum ve devlet tahayyüllerini özgün değerlerden fedakarlık ederek oluşturamazlar. Aksi takdirde, eleştirdikleri mevcudu yeniden üretmek gibi bir durum söz konusu olabilir. Öte yandan, Müslümanlar eğitim ve iletişim imkanlarının getirdiği sosyolojik ve siyasi yeni durumlar çerçevesinde çağın gerekliliklerini ihmal etmek gibi bir lükse de sahip değildirlere. Bu çerçevede ulus-devlet ve demokrasi gibi gerçeklerle özgün değerler arasında anlamlı bağlantılar kurulması gerekmektedir.
12. Gençliğin umudunun kırılması ya hayattan tümüyle kopma ve tembellik ile ya da radikalleşme ile sonuçlanmaktadır. Bu nedenle gençlere umutsuzluk aşıl原因an değil; seçenekler sunan, vizyoner ve umut vadeden söylemlere ağırlık verilmelidir.
13. Geleneksel toplum ve üretim yapısından modern topluma geçişte Müslümanlar için en önemli meydan okumalardan biri kadın sorunudur. İslam ülkeleri kendi özgün değerlerini göz ardı etmeksizin modern üretim ve tüketim kalıpları, istihdam, kentleşme süreçleri ve toplumsal yapı içerisinde Müslüman kadının yerine dair anlamlı ve kalıcı bir vizyon geliştirmek durumundadır.
14. Müslüman ülkelerdeki öğrenci barındırma kurumları ile ilgili bilgileri toplayan ve değerlendiren bir platform oluşturulmalı ve bu kurumlardaki atıl kapasite kısa ve orta vadeli öğrenci dolaşımı için değerlendirilmelidir.
15. Dünya Müslüman Gençlik Zirvesi ve Fuarı; ilki 2016 Eylül ayında Malezya'da düzenlenen Müslüman Kadınlar Zirvesi ve Fuarı ile birlikte Dünya İslam Forumu'nun bir alt inisiyatifi olarak başlatılmıştır. Küresel ağ olarak kurumsallaştırılması hedeflenen bu toplantıların İslam dünyasında kamuoyu oluşumuna, makro politika geliştirilmesine ve İslam dünyasının yeni gelişmelere uyum sağlamasına katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir. Zirve ve Fuar'ın kurumsallaşması ve her yıl başka bir ülkede tekrar edilmesi oy birliği ile kabul edilmiştir.

09 Nisan 2017, Hartum